

KRONIČNA FAZA NEUROREHABILITACIJE NAKON STEČENE OZLJEDE MOZGA KAO PROZOR NEUROPLASTIČNOSTI: MODEL CENTRA NAPREJ MARIBOR

Jasna Vešligaj Damiš, Anja Ejlec

Center Naprej Maribor, Slovenia
e-mail: jasna.damis@gmail.com

Kronična faza nakon stečene ozljede mozga često se u kliničkoj praksi percipira kao završetak rehabilitacijskog procesa, unatoč sve većim znanstvenim spoznajama o očuvanoj neuroplastičnosti i mogućnostima funkcionalnog oporavka i u tom razdoblju. Ovaj rad prikazuje kroničnu fazu neurorehabilitacije kao aktivno razdoblje neuroplastičnosti te predstavlja rehabilitacijski model Centra Naprej Maribor, usmjeren na dugotrajnu, kontinuiranu i interdisciplinarnu rehabilitaciju osoba sa stečenom ozljedom mozga u kroničnoj fazi nakon ozljede. Model se temelji na kliničkoj praksi i višegodišnjem iskustvu rada s korisnicima te obuhvaća individualne i grupne oblike psihosocijalne i kognitivne rehabilitacije, kreativn-radne aktivnosti, fizikalnu rehabilitaciju (neurofizioterapiju i radnu terapiju) te zdravstvenu rehabilitacijsku skrb. Rehabilitacijske intervencije usmjerene su na očuvanje i stabilizaciju funkcionalnih sposobnosti, jačanje samostalnosti, poticanje socijalne uključenosti te prevenciju sekundarne funkcionalne regresije. Klinička opažanja, potkrijepljena internim evaluacijama i prethodnim istraživanjima provedenima u Centru Naprej Maribor, ukazuju na pozitivne učinke dugotrajne rehabilitacije na područja ravnoteže, funkcionalne mobilnosti, mišićne snage i tjelesne izdržljivosti, kao i na poboljšanja u pažnji i kognitivnoj učinkovitosti. Kod korisnika uključenih u kontinuirane neurorehabilitacijske programe uočena su poboljšanja i stabilizacija svakodnevnog funkcioniranja, emocionalne regulacije, socijalnih vještina i kvalitete života. Prikazani model naglašava da kronična faza nakon stečene ozljede mozga ne predstavlja kraj rehabilitacije, već važno razdoblje u kojem je, zahvaljujući očuvanoj neuroplastičnosti i strukturiranoj dugotrajnoj podršci, moguće održavati i dalje razvijati funkcionalne sposobnosti. Iskustva Centra Naprej Maribor ukazuju na potrebu razvoja dugotrajnih, interdisciplinarnih i zajednici orijentiranih rehabilitacijskih programa i u drugim zdravstvenim sustavima, uključujući i Republiku Hrvatsku.

Ključne riječi

stečena ozljeda mozga; kronična faza; neurorehabilitacija; neuroplastičnost; dugotrajna rehabilitacija; interdisciplinarni pristup, socijalna uključenost; kvaliteta života